

Bohoslužby v Hrabové 29.března 2015

Mk 14, 1-11

Milé sestry, milí bratři, Ježíšovo působení se nějakým způsobem dotklo každého obyvatele Izraelské země. Jen stěží někdo mohl říct, že o Ježíši alespoň neslyšel. Svými činy a svým kázáním si získal Ježíš oblibu velkého počtu lidu, byl považován za proroka a dokonce mezi některými se šušovalo, že je to ten očekávaný Mesiáš. Svým působením vzbuzoval mnohé naděje, ale také obavy.

V dnešním textu z Markova evangelia se prolnulo obojí. A nejen to, k nadějím a obavám přibývalo i zklamání. Chvilí před velikonocemi to začalo patřičně vřít. Ježíš přijel do Jeruzaléma a byl uvítán jako král. Ne tedy jako ten pozemský, ne jako by přijížděl Herodes či snad sám římský císař. To by bylo mnoho ovací, mnoho mávání, velkolepějších efektů, ale na druhou stranu také chladné lhostejnosti. Ježíše dav poutníků vítal jako někoho, koho vítá skutečně rád a do kterého promítá mnoho svých nadějí. Co bude? Co se stane? Je zřejmé, že něco se stát musí. A to si uvědomují i velekněží a zákoníci. Ježíše si nemohli nevšimnout. Nemohli si nevšimnout jeho popularity. A dělá jim to starosti. Proč ale? Neměli by být spíše rádi, že přišel ten, koho lze považovat za Mesiáše? Proč je ovládá strach místo radosti? Strach je zde patrný. Oni se bojí Ježíše, bojí se davu, bojí se Římanů. A to je skutečně těžká situace. Bojí se toho, že když Ježíš bude příliš radikální, dav se oboří na Římany a ti se krutě pomstí. A viníci budou hlavně ti, kteří lid vedou, tedy velekněží a zákoníci. Jenže, pokud něco udělají, dav se vzbouří, přijdou Římané, zasáhnou a zase budou volat k odpovědnosti je, zákoníky a velekněze. Takže není moc na výběr. Proto to uvažování o lsti, kterou by se Ježíše zmocnili, ale přitom nepobouřili dav. Nicméně je zde stále ta otázka, proč vlastně s Ježíšem něco dělat? Proč ho nenechat na pokoji? Má své obdivovatele, a zatím nebylo možno vidět jediný náznak toho, že by štlval své posluchače proti vládní moci. Z ničeho, co vykonal se nedá vyvodit, že by měl v úmyslu postavit se silou proti Římanům. I když jeden konflikt zde byl. Dal průchod své prchlivosti, když přišel do chrámu a našel tam různé obchodníky, když viděl, že dům Boží není domem Božím, ale tržištěm. Když dokázal něco takového jednou, proč by se to nemohlo stát jindy podruhé a namířeno právě proti Římanům?

Zákoníci a velekněží mají strach z Ježíše. Nejde jim přitom o dobro Božího lidu, jak by se mohlo zdát. Jde jim o ně samotné. O sebe se bojí. Událost vyčištění chrámu se týkala právě jich a jejich způsobu vedení Božího lidu. A o nich také často Ježíš mluvil dost nelichotivě. Zatímco o celnících, tedy jakýchsi nástrojích moci císaře mluvil s pochopením, zatímco vyzýval k lásce k

nepřátelům, tak před autoritami jako zákoníci, farizeové a velekněží dost důrazně varoval. Odstranit Ježíše tak znamená zachránit si svůj vlastní klid, utišit svědomí, které pod Ježíšovým vlivem začíná být někdy docela dotěrné. Najít řešení pro tuto situaci je tak otázka vlastního klidu. Dost možná proto je to otázka neřešitelná. Svým způsobem je to hledání pokoje vůči hlasu Božímu a to je skutečně záležitost, která nemá úspěšného konce. Hlas Boží vždy bude člověka znepokojoval, ukazovat mu na jeho nedostatky, nutnost přehodnocení svého postoje ke svému životu a vztahu k Bohu.

Zdá se, že skoro ve stejnou dobu o smrti mluvil i sám Ježíš. Byl v domě Šimona Malomocného a když ho jedna žena pomazala vzácným olejem mluvil o tom, že se to vztahuje k jeho pohřbu. Ježíš ví, co je před ním. Ale co učedníci? Působí zde poněkud zvláště. Na tu ženu se hněvají. Proč plýtvat na Ježíše tím vzácným olejem. Mohl se prodat a peníze dát chudým. Jak to mají pěkně spořádané, vyjasněné. Na chudé je třeba pamatovat. Říká to Zákon Mojžíšův, ukazuje to svým životem i Ježíš. Ale nyní v té odpovědi, když se zastává oné ženy, nyní ukazuje něco trochu jiného. Nejde jen o chudé. Je sice hezké, že na ně v tuto chvíli učedníci myslí, ale jedna věc by jim měla na mysl přicházet neustále. Na prvním místě lidského života je úcta k Bohu. Jakákoliv další činnost je na ní závislá, je jí ale také podřízená. Zkrátka z péče o chudé se nemůže stát modla, které se učedníci začnou klanět. To je věc, která nikam nevede. Proto jim říká, že chudé mají kolem sebe stále. Stále budou mít šanci prokazovat jim své milosrdenství. Avšak Ježíš je zde právě nyní. A tak je třeba se věnovat jemu. Jakoby tím ukazoval k nutnosti dát čas Ježíši, setkání s ním, službě právě jemu. Prakticky to znamená, že člověk by měl myslet na to, co Ježíš učí. Jakékoliv služba začíná u Ježíšových nohou, začíná tím, že jemu člověk vzdá svou poctu, jemu daruje to nejdražší, co má.

Víte, napadá mne zde, jak velmi tento oddíl mluví i do podoby naší služby. Je velmi očekávané, že církev bude konat charitu, bude se starat o bezdomovce, chudé, lidi v těžkých situacích. To vše vyplývá z toho, že Bůh i tyto lidi počítá mezi své a v rámci svých možností jim máme pomáhat. Ale jak? To je docela zajímavá otázka. A souvisí i s tím, co očekávali od Ježíše učedníci, co očekával dav, co očekávali zákoníci a velekněží. Společnosti jsou trnem v oku peníze, které se církvím mají dostat a slyšíme občas dotazy, kolik za ně postaví hospiců? Proč se ale ptát na hospice a vůbec sociální zařízení? Proč se nikdo neptá, kolik se třeba zřídí škol? Myslím, že ty školy a školky by byly mnohem potřebnější. Ne proto, že by se církev neměla starat o slabší. Ona se už dávno stará. Ale problém je v něčem jiném. Co může takový dotaz prozrazovat o pohledu nejen na církev, ale vlastně i učedníky a samotného Ježíše? Očekáváme svým způsobem službu, která nám usnadní náš život. Bude se věnovat tomu, čemu se my věnovat nechceme. Pomůže nám, že bude mít čas na jiné věci, můžeme se věnovat jiným aktivitám. To vlastně čekali i mnozí kolem Ježíše. Ježíš uzdravuje, sytí zástupy, je to báječné. Takový král by se lidem líbil. Jenže ono právě v tomto je to trochu jinak. Ježíš dělá mnoho věcí a vede nás k tomu, abychom mysleli na ty, kteří jsou na tom špatně. Ovšem na prvním místě vede k něčemu jinému. Vede k tomu, abychom se změnili, abychom dělali něco sami se sebou. Vede nás, abychom si na skutky lásky nikoho nenajímali, ale sami se je učili činit. Proto mluvím dnes o těch školách. Ježíš nás na prvním místě poslal učit. Touto cestou se mění lidský život.

Ježíš přišel, aby ukázal, kde je problém člověka. Ten není v tom, že by se neměl kdo starat o potřebné. Problém je v tom, že se mnohým nechce, protože vidí hlavně sebe a pak až ty ostatní. Proto Ježíš ukazuje, že je zbytečné se zlobit na ženu, která nedala peníze za olej chudým, ale pomazala jím Ježíše k pohřbu. Ono je tou nejlepší cestou dát ze sebe vše do Ježíšových rukou, než se o něco snažit do roztrhání těla bez něj.

Tato epizoda odhalující pravou tvář Ježíšova poslání je vložena mezi dva pozoruhodné příběhy. Nejprve je zde rozhodnutí velekněží a zákoníků, že Ježíš musí být odstraněn. A pak přichází rozhodnutí Jidáše jim v tom pomoc. Proč je mezi těmito kroky ta scéna s olejem? Možná proto, aby se ukázalo, co Jidáše, ale nejen jej, vlastně vede k Ježíšově zradě. Jidáš i zástupci lidu jsou zde na jedné lodi. Rozhodli se jednat proti Božímu hlasu. Ne proto, že by neměli Boha v úctě, ale protože se setkali s něčím, co nesesedělo do jejich představy Boha. A to je velmi zajímavé téma. Ono se totiž velice úzce dotýká i nás.

Jidáš je tradičně brán jako někdo opovrženíhodný. Šlo mu jen o peníze, proto Ježíše zradil. Ale myslím, že je to příliš zjednodušený pohled. To se ukazuje právě na tom příběhu o pomazání Ježíše v Betánii. Ježíš se rozhodl jít cestou kříže, je jasné, že počítá se smrtí, že raději sám zemře, než by zabíjel. Jeho cesta je jiná, než po jaké chtěl jít s Ježíšem Jidáš. Ani si neumíme představit, jak se nám právě zde ten Jidáš blíží. Problém zrady Ježíše nemusí být láska k penězům, ale problém s přijetím jeho cesty, jeho způsobu jak napravit tento svět. Může to být právě problém nepochopení toho, co je vlastně důležité, co je potřebné. Ne jen z nějakého krátkodobého hlediska, ale i z toho dlouhodobějšího. Ježíš neřeší zítřek, ale řeší věčnost. Proto můžeme vidět i ten určitý posun v zaměření služby. Posun, který ale může být vnímán jako zbytečné mrhání, zbytečná práce. Vždyť to musel každý vidět. Bylo by lepší, kdyby Ježíš ještě nějaký čas uzdravoval a občas sytil zástup, než když se nechal zabít. Kolika lidem by pomohl? Jenže v tom to právě je. Pár dalším lidem by pomohl v těch pozemských strastech. Ale výsledkem by bylo, že nikdo z nich by nemohl dosáhnout věčného života. Jestliže máme získat život, Ježíš musí jít cestou kříže. Jeho současníkům je těžké tomu porozumět, proto není dobré, abychom je soudili. Vždyť i pro nás je to nesmírně těžké, abychom porozuměli Božím cestám, které jsou dnes před námi. Je těžké přijmout Boha jako toho, který také od nás něco žádá. Je někdy těžké smířit se s Božím hlasem, který ukazuje na nutnost proměny nás samotných, místo toho, aby změnil svět okolo nás.

Může se stát, že začneme pociťovat zklamání z toho, jak Bůh či jeho učedníci ve světě pracují. Může se stát, že nám to nepůjde dohromady s naším očekáváním. Pak je na čase se zamyslet a ptát se Boha po jeho cestách. Vždyť přece sám Ježíš říkal, že přišel zachránit, co zahynulo. Nemysleme tedy na to, co z Ježíše můžeme mít, a když to nedostaneme, tak se otočíme zády, půjdeme někam jinam. Mysleme na to, jak mu můžeme posloužit, jak se můžeme stát součástí díla, které koná v našem světě. Dílo Boží nejsou chléb a hry, ale pokoj a spása, poznání sebe sama, vyznání svého hříchu a přijetí milosti odpuštění.

Pane Ježíši, vydal jsi sám sebe za naše viny a hříchy. Přišel jsi jako obětní beránek, který smyl naši vinu, odplavil svou krví lidský hřích. Prosíme uč nás své službě, uč nás poznání tvé stezky života.

Amen.